

Sygn. akt: III AUa 236/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze (spr.)

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2012 r. w Łodzi

sprawy **B. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 28 listopada 2011 r., sygn. akt: IX U 386/11;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 236/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił B. C. ponownego przeliczenia wysokości emerytury w oparciu o przepis art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Od powyższej decyzji odwołała się wnioskodawczyni wnosząc o jej zmianę i ponowne ustalenie wysokości emerytury wskazując, iż udowodniła staż pracy w wymiarze 20 lat, 26 miesięcy i 27 dni pracy, na który składają się następujące okresy:: pracy w rolnictwie od 30 marca 1961 roku do 20 lutego 1967 roku (5 lat, 10 miesięcy i 22 dni); w Przędzalni (...) od 12 czerwca 1969 roku do 6 stycznia 1970 roku (6 miesięcy i 25 dni); w Przędzalni (...) także od 14 maja 1970 roku do 10 września 1970 roku (3 miesiące i 27 dni); w Spółdzielni (...) od 29 maja 1972 roku do 22 sierpnia 1972 roku (2 miesiące i 24 dni); w zakładzie (...) od 30 września 1972 roku do 1 marca 1978 roku (5 lat, 5 miesięcy i 4 dni); w zakładach (...) od 29 września 1980 roku do 10 września 1984 roku (4 lata i 10 dni); w G. S. Ł. od 1 października 1980 roku do 28 października 1984 roku (4 lata i 5 dni). Ponadto w okresie 29 października 1984 roku do 30 września 2001 roku B. C. pobierała rentę inwalidzką II grupy – zatem przez 17 lat. Natomiast przez jeden rok tj. od 17 października 2001 roku do 16 października 2002 roku była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Dodatkowo w złożonym piśmie procesowym z dnia 21 września 2011 roku wnioskodawczyni podniosła, że organ rentowy błędnie uznał niemożność ponownego przeliczenia emerytury. Na dowód tego załączyła kserokopie dokumentów: świadectwa pracy, decyzji ZUS (z dnia 8 września 2005 roku, z dnia 14 czerwca 2005 roku, z dnia 23 marca 2005 roku, z dnia 5 marca 2001 roku i z dnia 3 września 2004 roku,) zaświadczenia informujące o okresie pobierania renty, zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy, zaświadczenie o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych, zaświadczenie o zarejestrowaniu w Powiatowego Urzędu Pracy, skrócone akty urodzenia dzieci, zaświadczenia ze Spółdzielni (...), zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z lat 1980 - 1984 oraz z okresu 1972-1978, karty wynagrodzeń pracownika z 1980 roku oraz zaświadczenia potwierdzającego pracę w rolnictwie w latach 1961-1967.

Pozwany organ rentowy nie zajął stanowiska w sprawie, bowiem Sąd Okręgowy uznał złożone przez pracownika ZUS pisma za niewywołujące żadnych skutków prawnych podobnie jak i stawiennictwo pracownika tegoż organu na rozprawie. W kwestii właściwej reprezentacji procesowej Zakładu, Sąd Okręgowy w Łodzi podzielił pogląd Sądu Najwyższego zawarty w uchwale 7 sędziów z dnia 13 października 2011 roku - posiadającej moc zasady prawnej (sygn. akt. II UZP 6/11, niepubl.).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi ustalił, co następuje.

B. C. urodziła się w dniu (...)roku .

W okresie od 29 października 1984 roku do 30 września 2001 roku B. C. pobierała z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia przyjęto wynagrodzenia z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, tj. z okresu od 1 maja 1983 roku do 30 kwietnia 1984 roku i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 49,40%..

Decyzją z dnia 13 października 2005 roku organ rentowy przyznał B. C. emeryturę, poczynając od dnia 29 marca 2005 roku, tj. od nabycia uprawnień do emerytury. Organ rentowy uwzględnił:

- do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia wynagrodzenie z kolejnych 10 lat kalendarzowych, przypadających na ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok zgłoszenia wniosku (wniosek o emeryturę zgłoszony został w marcu 2005 roku), tj. z lat 1993 - 2002, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 2,27% i kwotą bazową 1903,03 zł,

- okresy składkowe w wymiarze 11 lat 4 miesięcy, tj. 136 miesięcy, okresy nieskładkowe w ilości 3 lat 7 miesięcy,
- okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców na podstawie art. 56 ust. 1, art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Od powyższej decyzji B. C. się odwołała w dniu 16 listopada 2005 roku.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi wyrokiem z dnia 9 lutego 2006 roku w sprawie o sygn. akt: IX U 1687/05 oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 12 czerwca 2007 roku w sprawie o sygn. akt: III AUa 632/06 oddalił apelację wnioskodawczyni od wyroku z dnia 9 lutego 2005 roku.

W dniu 16 lutego 2011 roku B. C. wniosła o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem w okresach zatrudnienia, za który brak jest faktycznych wynagrodzeń - najniższego wynagrodzenia w j.g.u

Zaskarżoną decyzją z dnia 1 marca 2011 roku organ rentowy odmówił B. C. ponownego przeliczenia wysokości emerytury w myśl art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podnosząc, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru został obliczony zgodnie z wykładnią wyżej wymienionego przepisu ustawy, a mianowicie z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających na ostatnich 20 lat kalendarzowych, poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę i rok zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie

świadczenia, wyniósł 2,27%, a więc odpowiada on wskaźnikowi ustalonemu prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 13 października 2005 roku. Brak było natomiast podstaw do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia, albowiem udowodnione wysokości wynagrodzeń dotyczą 14 lat kalendarzowych, a za okresy od 12 czerwca 1969 roku do 8 stycznia 1970 roku i od 14 maja 1970 roku do 10 września 1970 roku nie uwzględniono minimalnych wynagrodzeń obowiązujących w sferze gospodarki narodowej z uwagi na brak wymaganych 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych - okresy składkowe i nieskładkowe wyniosły łącznie 15 lat 3 miesiące 17 dni.

Organ rentowy wskazał, że okresy składkowe, nieskładkowe wynosiły w łącznym wymiarze 15 lat, 3 miesiące i 17 dni, dodatkowo doliczono okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Uwzględnione zostały następujące okresy składkowe:

- od 12 czerwca 1969 roku do 8 stycznia 1970 roku pracy Państwowym Kombinacie Państwowych Gospodarstw (...) w Ł.,
- od 14 maja 1970 roku do 10 września 1970 roku w Kombinacie Państwowych Gospodarstw (...) w Ł.,
- od 29 maja 1972 roku do 22 sierpnia 1972 roku w (...) Spółdzielni (...) w P.,
- od 30 września 1972 roku do 1 marca 1978 roku w (...) Fabryce (...) w P.,
- od 29 września 1980 roku do 28 października 1984 roku w Przedsiębiorstwo (...) w B. (w okresie od 1 października 1980 roku do 28 października 1984 roku wnioskodawczyni pracowała dodatkowo w połowie wymiaru czasu pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w Ł.), -od 17 października 2001 roku do 16 października 2002 roku pobierała zasiłek dla bezrobotnych.

Okresy nieskładkowe:

- od 21 lutego 1967 roku do 11 czerwca 1969 roku okres opieki nad dziećmi (W.: ur. (...), D.: ur. (...)),
- od 9 stycznia 1970 roku do 13 maja 1970 roku okres opieki na dzieckiem (D.:em ur. (...)),
- od 2 marca 1978 roku do 1 marca 1979 roku okres pobierania renty chorobowej.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców ustalony w myśl art. 10 w związku z art.56 ust. 1 powołanej ustawy przypadła od dnia 30 marca 1961 roku do dnia 20 lutego 1967 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy uznał odwołanie B. C. za nieuzasadnione, albowiem zdaniem sądu materiał dowodowy nie dawał podstaw do ponownego przeliczenia świadczenia ubezpieczonej w art. 111 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zdaniem Sądu Okręgowego ubezpieczona nie udowodniła 20 lat składkowych i nieskładkowych. W tej sytuacji, w przypadku B. C. możliwe było ponowne obliczenia przedmiotowego świadczenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury. Wyliczony w ten sposób wskaźnik podstawy emerytury wyniósł 2,27% i odpowiada wskaźnikowi ustalonemu prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 13 października 2005 roku. Ponadto Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż w przypadku wnioskodawczym nie może zostać uwzględniony okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy natomiast okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców Zakład przyjął do ustalenia prawa do emerytury.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła apelacją B. C. wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie odwołania. W uzasadnieniu podniosła, iż zaskarżony wyrok jest dla niej krzywdzący, skoro pomimo przedstawienia dokumentów o stażu pracy i zarobkach otrzymała najniższe świadczenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest kwestia możliwości ponownego ustalenia wysokości świadczenia B. C. w oparciu art. 111 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 j.t.), który stanowi, iż **wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:**

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe przed Sądem pierwszej instancji wykazało natomiast - jak trafnie uznał Sąd Okręgowy, iż brak jest postaw do ponownego przeliczenia emerytury ubezpieczonej bowiem wyliczony wskaźnik podstawy emerytury wyniósł 2,27% i odpowiada wskaźnikowi ustalonemu prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 13 października 2005 roku, a zatem nie jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Z niekwestionowanego stanu faktycznego wynika, iż B. C. we wniosku z dnia 16 lutego 2011 roku wystąpiła o ponowne ustalenie podstawy wymiaru przyjętej ostatnio do obliczenia emerytury z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia za okres wykonywania zatrudnienia w ramach stosunku pracy, za który nie jest możliwe przedłożenie dokumentów potwierdzających wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne - ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Jak słusznie podniósł Sąd Okręgowy takie uprawnienie ma ubezpieczony, który legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym co najmniej 20 lat. Tymczasem udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe wyniosły niespełna 16 lat. Pozostały okres ubezpieczenia wnioskodawczyni próbowała uzupełnić okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz okresem pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. Jednakże jak prawidłowo wywiódł Sąd Okręgowy kwestia zaliczenia powyższych okresów i dokumentacji załączanej przez ubezpieczoną była już przedmiotem analizy zarówno organu rentowego jak i sądów obu instancji przy rozpoznawaniu odwołania od wcześniejszej decyzji z dnia 13 października 2005 roku o przyznaniu emerytury. W postępowaniu tym w sposób jasny i klarowny wyjaśniono wnioskodawczyni, że w jej sytuacji okres niezdolności do pracy nie może być uwzględniony przy ustaleniu wysokości emerytury, bowiem ubezpieczona jest uprawniona do emerytury, a w sporze pozostaje jedynie jej wysokość. Uwzględnienie okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy jest możliwe jedynie w sytuacji nieudowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych uprawniających do emerytury o czym stanowi art. 10 a powołanej ustawy. Natomiast okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 30.03.1961-20.02.1967 r. zostały uwzględnione przez ZUS przy ustalaniu prawa do emerytury.

W związku z tym ubezpieczona nie udowodniła wymaganych 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a zatem prawidłowo odmówiono wnioskodawczyni ponownego przeliczenia emerytury zgodnie z treścią art. 111 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z. 2009 roku, Nr 153, poz. 1227). Z tego też względu nie było podstaw do uwzględnienia minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w sferze gospodarki narodowej za okresy, za które wnioskodawczyni nie udowodniła wysokości podstawy wymiaru składek.

Powyższe względy spowodowały, iż nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji .

EN/AR

Przewodniczący: Sędziowie: